NAAKTSLAKKEN IN WALT DISNEY'S "WONDEREN DER ZEE"

door

Henk K. Mienis

Bij de determinatie van zeenaaktslakken spelen goede kleurenfoto's of dia's vaak een heel belangrijke rol. Immers zodra deze dikwijls bontgekleurde, tere wezentjes in alcohol of formaline worden geconserveerd, verliezen zij meestal elke herkenbare vorm. Bovendien gaat deze conservering meestal ook gepaard met geheel of gedeeltelijk verlies van het kleurpatroon. Juist voor heel veel soorten zijn de kleurencombinaties een van de voornaamste kenmerken om deze nudibranchia op naam te brengen.

Goede kleurenfoto's van juist gedetermineerde soorten zijn eveneens heel belangrijk voor het op naam brengen van soorten.

Helaas worden, vooral in populaire boeken, dikwijls fraaie foto's van nudibranchia vertoond, waarbij nogal eens wat aan de determinaties hapert. Dit is bijvoorbeeld ook het geval in het door Frank de Graaf (1967) geschreven boek: Walt Disney's "Wonderen der Zee". Hierin komen kleurenfoto's voor van 3 naaktslakken, waarvan er een is gedetermineerd in de index (helaas verkeerd), één gedetermineerd op het niveau van genus (bijna juist) en één geheel ongedetermineerd is gebleven.

Daar naar een van die afbeeldingen onlangs verwezen werd in de beschrijving van een nieuwe soort, maken we van de gelegenheid gebruik om alle drie soorten op naam te brengen.

De naaktslak op pagina 37 is gedetermineerd (in de index) als Phyllidia species. In werkelijkheid hebben we hier te doen met Phyllidiopsis striata Bergh, 1889 uit de familie der Phyllidiidae. Oorspronkelijk beschreven uit Mauritius, is later de soort ook gerapporteerd van de Seychellen, de Maladiven en Vietnam (Edmunds, 1972).

De gele, zwartgeaderde naaktslak op pagina 38 is ongedetermineerd. In dit geval hebben we te doen met Notodoridae Eliot, 1904 uit de familie der Aegiridae (ook wel eens Notodoris minor genoemd). Oorspronkelijk beschreven uit Tanzania, komt de soort ook in Australië voor (Willan & Coleman, 1984), zodat meer meldingen uit de Indische Oceaan kunnen worden verwacht.

De derde soort op pagina 48 is als Glossodoris variegata gedetermineerd (in de index). Dat is echter onjuist. We hebben hier te maken met een onlangs beschreven nieuwe soort: Hypselodoris emma Rudman, 1977, familie Chromodorididae. In de originele beschrijving verwees Rudman naar dezelfde foto in de Engelse uitgave van De Graaf's boek. Deze zeer fraaie gestreepte soort is bekend van Kenya, Tanzania, Zanzibar en Indonesië.

Hieruit blijkt dat ook een populair boek een steentje kan bijdragen aan de wetenschap.

LITERATUUR

EDMUNDS, M., 1972. Opisthobranchiate Mollusca from the Seychelles, Tanzania, and the Congo, now in the Tervuren Museum. - Rev. Zool. & Bot. Africains, 85 (1-2): 67-92.

ELIOT, C., 1904. On some nudibranchs from East Africa and Zanzibar, Part V.-Proc. zool. Soc. London (1904): 83-105.

GRAAF, F. DE, 1967. Walt Disney's Wonderen der Zee. 176 pp. Geillustreerde Pers NV, Amsterdam.

GRAAF, F. DE, 1967. Wonders of the Ocean. Walt Disney, Amsterdam.

RUDMAN, W.B., 1977. Chromodorid opisthobranch Mollusca from

East Africa and the tropical West Pacific. - Zool. J. Linnean Soc., 61: 351-397.
WILLAN, R.C., & N. COLEMAN, 1984. Nudibranchs of Australasia. 56 pp. Australasian Marine Photographic Index, Sydney.